

ΤΡΟΠΟΥ ΚΟΣΜΟΣ¹

Diog. Laërt. IX, 12 ἐπιγράφουσι δὲ αὐτῶ οἱ μὲν Μούσας, οἱ δὲ Περὶ φύσεως, Διόδωτος δὲ (N.², Adesp. 287)

Ἄκριβες οἰάκισμα πρὸς στάθμην βίου,
ἄλλος Γνώμων ἡθῶν, τρόπου κόσμον ἕνα τῶν ζυμπάντων.

γνώμην ἡθῶν τρόπου κόσμον ἐνὸς τ. ζ. codd.: κόσμον τρόπων Suda, s. Δηλίου κολουμβητοῦ: γνώμην ἤτοι τρόπον κόσμου, ἐνὸς τ, ζ. BERNAYS (*Ges. Abh.*, I, 8 n. 3: 'ratio, id est vicissitudo ordinis, qui est unus omnibus'): γνώμονα ἡθῶν, κόσμον τρόπων, ἕνα ἀντὶ ζυμπάντων KÜESTER (conl. Heracliti fr. 49 DK): γνώμον ἡθῶν, τρόπου κόσμον (decoram morum conformationem), ἔνωσιν τῶν ζυμπάντων REISKE (*Hermes* 24, 1889, 322): 'Missverständnis des Diogenes; vermutlich Fortsetzung der Diodotosverse: καὶ γνώμων ἡθῶν, <τοῦ θ' ὄλου> κόσμου τρόπιν | ἐνὸς τε συμπάντων τε' ci. DIELS (*Herakleitos*², 1909, 6), acc. R. D. HICKS (Loeb, 1925): καὶ γν. ἡθ. <καὶ καλὸν> κόσμον τρόπων etc. DIELS (*Vors.*⁴, 1922, I p. 70, 1): γνώμων ἡθῶν, τρόπου κόσμον ἕνα τῶν ζ. KRANZ (*Vors.*⁵⁻¹⁰, 1934, I p. 142, 19), acc. H. S. LONG (Oxon. 1964): Γνώμων ἡθῶν ἢ Τροπαὶ κόσμου ἐνὸς τῶν ζ. ci. K. DEICHGRAEBER (*Rhythmische Elemente im Logos d. Heraklit*, Akademie Mainz, 1962, N° 9, 549)

I find KRANZ' s text satisfactory. Besides, in the words τρόπου κόσμον ἕνα τῶν ζυμπάντων we have a title of *Stoic — Cynic origin*.

(1) The reference of P. Von der MUEHLL (ap. DK Appar.) to Aelian. *Var. hist.* VI, 12 ad fin. καὶ ἦν δεῖγμα οὐ τὸ τυχὸν τοῖς ἀνθρώποις ἐς σωφροσύνην καὶ τρόπου κόσμον ἢ τοῦ Διονυσίου ἐκ τῶν τηλικούτων ἐς οὕτω ταπεινὰ μεταβολή is conclusive. The coincidence τρόπου κόσμος hardly can be accidental (*contra* DEICHGRAEBER, loc. cit.: „dieses Zusammentreffen ist doch eher ein Gespenst von Parallele als eine nicht bloss zufällige Uebereinstimmung“). Combined with σωφροσύνη, the κόσμος means here κοσμιότης (as has well pointed out Mrs. J. KERSCHENSTEINER, *Kosmos*, *Zetemata* 30, Munich 1962, 102 n. 2). Hence τρόπου κόσμος = *moderation of the character, temperance*.

Why should not this phrase mean the same at Diog. Laërt. IX, 12 (*contra* R. WALZER, *Eracrito*, Florence 1939, 9 'ordine di condotta'; G. S. KIRK, *Heraclitus, the Cosmic Fragments*, Cambridge 1954, 10 'order of behaviour', etc.)? The other titles (γνώμων ἡθῶν and ἀκριβὲς οἰάκισμα πρὸς στάθμην βίου) show that the level is rather

¹ I owe gratitude to Professor W. K. C. Guthrie (Cambridge) and to my dear Colleagues Mr. G. S. Kirk (Cambridge) and Mr. W. J. Verdenius (Zeist) for having read this Note and made some useful suggestions.

ethical. I suppose in τρόπου κόσμος a Stoic — Cynic idiom: cf. *SVF* III N° 264 (p. 64, 22 Arnim) τῆ δὲ σωφροσύνη (sc. ὑποτάττεσθαι) εὐταξίαν, κοσμιότητα, αἰδημοσύνην, ἐγκράτειαν; N° 295 (Diog. Laërt. VII, 126; p. 73,6 Arn.) τῆ δὲ σωφροσύνη εὐταξία καὶ κοσμιότης (sc. ἔπονται), etc.

The main source is probably Plato: cf. *Rep.* 329 D ... ὁ τρόπος τῶν ἀνθρώπων. ἂν μὲν γὰρ κόσμοι καὶ εὐκόλοι ᾧσι...; *Gorg.* 508 A καὶ κοσμιότητα καὶ σωφροσύνην καὶ...; 506 E ἀλλὰ μὴν ἢ γε (sc. ψυχῆ) κόσμον ἔχουσα κοσμία... ἢ δὲ κοσμία σώφρων; *Laws* 802 E τὸ δὲ πρὸς τὸ κόσμιον καὶ σῶφρον μᾶλλον ἀποκλῖνον; cf. *Lysias* 21, 19 κόσμιον εἶναι καὶ σῶφρονα.

(2) It is quite possible that in κόσμον ἓνα τῶν ζυμπάντων we have an allusion to Heraclitus fr. 30 DK κόσμον τόνδε, τὸν αὐτὸν ἀπάντων² (as KRANZ ad loc. and KERSCHENSTEINER 103 have pointed out)³, in the same way as in οἰακίσμα there is a probable allusion to Heracl. fr. 64 DK οἰακίζει. Only that εἷς τῶν ζυμπάντων is probably influenced by the Stoic doctrine of the κοινὸς λόγος: cf., e. g., Justin *Apol.* II, 8, 1 Krüger³ καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν Στωϊκῶν δὲ δογμάτων, ἐπειδὴ κἂν τὸν ἠθικὸν λόγον κόσμοι γεγονάσιν... διὰ τὸ ἔμφυτον παντὶ γένει ἀνθρώπων σπέρμα τοῦ λόγου, μεμισῆσθαι καὶ πεφονεῦσθαι οἶδαμεν. Ἡράκλειτον μὲν, ὡς προέφημεν (cf. *Apol.* I, 46, 3), καὶ Μουσώνιον δὲ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς καὶ ἄλλους οἶδαμεν. (2) ὡς γὰρ ἐσημάναμεν, πάντας τοὺς κἂν ὁπωσδήποτε κατὰ λόγον βιοῦν σπουδάζοντας καὶ κακίαν φεύγειν μισεῖσθαι ἀεὶ ἐνήργησαν οἱ δαίμονες. Justin is evidently influenced by the Stoic — Cynic picture of Heraclitus.

Cambridge (England).

M. Marcovich.

² DEICHGRAEBER 499 ff. reads τὸν ζυτὸν ἀπάντων.

³ Differently K. REINHARDT, *Parmenides* etc. (Bonn 1916), 170 n. 1; *Hermes* 77 (1942), 12 ff. (= *Vermächtnis der Antike*, Göttingen 1960, 53 ff.); KIRK 307 ff.